

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep.
0033 Oslo

HØRING – EU - DIREKTIVER

Vi viser til Olje- og energidepartementets (OED) brev 14. januar 2019 vedrørende høring om implementering av (EU) direktivene 2018/2001 (fornybar energi), 2018/2002 (energieffektivisering) og forordning 2018/1999 (styringssystem).

Fortum er et ledende selskap innen fornybar og ren energi. I Norge leverer vi strøm, ladeanlegg og ladetjenester for elbil, fjernvarme, kjøling, avfallsforbrenning, avfallsresirkulering og vindkraft. Selskapet jobber dessuten med et omfattende CCS-prosjekt.

Forslagene som er på høring utgjør sentrale elementer i reguleringen av energimarkedet i EØS-området fra 2020, og er viktige for vår virksomhet i Norge.

Hovedbudskap

Vi forstår det slik at regelverket som er på høring går i retning av en mer markedsbasert fornybarutvikling basert på en robust CO2-pris. Fortum støtter denne retningen.

Nedenfor følger kommentarer på utvalgte punkter.

Revidert fornybardirektiv

Støtteordninger for fornybarenergi

Vi ser at artikkel 4 fremdeles åpner for muligheter for støtteordninger for fornybar energi, men fokuser på at de må være markedsbaserte. Fortum støtter denne tilnærmingen.

Saksbehandlingsregler

Artikkel 16 innfører et «one-stop shop» (ett kontaktsted) prinsipp for konsesjonsbehandling for fornybar energi, to års maksimum saksbehandlingstid med strenge unntak samt ett år for anlegg med kapasitet mindre enn 150 kWh. Fortum i Norge har de siste årene, sammen med lokale partnere, bygget ut og igangsatt flere vindkraftanlegg. Vi har for tiden vindprosjekter gående samt at vi sikter mot å bygge ut mer vindkraft i årene som kommer. Fortum er derfor positive til regler som forenkler og effektiviserer konsesjonsprosesser.

Opprinnelsesgarantier

Artikkel 19 inneholder endringer av bestemmelsen om opprinnelsesgarantier. Ordningen er en viktig del av rammene for det indre energimarked som bør gjennomføres raskt i norsk rett. Fortum er positive til at ordningen fremdeles er frivillig for kunden, men at opprinnelsesgarantiene er gjort obligatoriske for kraftleverandører som ønsker å selge "fornybar" energi.

Bestemmelsene om samordning av støtteordninger og opprinnelsesgarantier er uheldig formulert, men bør i praksis ha liten betydning i Norge som uansett er i ferd med å utfase vår markedsbaserte elsertifikatordning.

Definisjon av spillvarme

Artikkel 2 (9) gir en åpen definisjon for hva som er spillvarme. Fortum mener at spillvarme fra avfallsforbrenning i norsk sammenheng må defineres lik linje med spillvarme fra andre industrielle prosesser.

Fortum eier sammen med Oslo kommune Fortum Oslo Varme AS. Nevnte selskap driver Norges største avfallsforbrenningsanlegg. Spillvarmen fra avfallsforbrenningen inngår i samme selskaps fjernvarmeproduksjon. Dette representerer en viktig miljø- og energiriklig måte å utnytte ressurser som ellers ikke har noen alternativ verdi.

I RED III gir Artikkel 2 (9) en åpen definisjon for hva som defineres som spillvarme, og det er opp til hvert land å eventuelt definere mer detaljert. Vi mener at definisjonen her hjemme må ses i lys av situasjonen i Norge, som tidlig innførte deponiforbud for avfall (2009), og som har strenge krav til materialgjenvinning og utsortering av fossile komponenter i restavfallet (som plast), og en lovpålagt behandling av restavfallet gjennom forbrenning.

Revidert energieffektiviseringsdirektiv og mål for energieffektivisering

Et nasjonalt energieffektiviseringsmål for Norge bør tilrettelegge for mangfold og fleksibilitet i utnyttelse av fornybar energi, som bidrar til reduserte utslipp, og åpner for vekst i energibærere innen termisk energi, elektrisitet og hydrogen.

Artikkel 7 legger føringer for hvordan man skal oppnå energieffektivisering i sluttbruket tilsvarende 0,8 % per år. Flexibilitetstiltak som omfatter fjernvarme og fjernkjøling kan inkluderes i dette.

Enova er i dag det viktigste virkemiddelet for energieffektivisering, energiproduksjon og utslipps-reduksjoner, samt tiltak for oppbygging av ladeinfrastruktur for elbiler. Enova har bygget opp kompetanse over snart to tiår og evner å se sammenhengen mellom energibruk og klimamål. For Norges del er det være naturlig å videreføre Enova som virkemiddel for å implementere artikkel 7 i Energieffektiviseringsdirektivet og benytte åpningen for å innføre alternative virkemidler til energispareforpliktelser og andre tiltak som Enova er ment å oppfylle.

Vi støtter departementets beslutning om å knytte effekt-effektivisering og utbygging av fornybar, termisk effekt til energieffektivisering, som del av den nasjonale tilpasningen. Norge har rikelig tilgang på fornybar energi, mens effektknapphet i kalde perioder er en risiko i det norske kraftsystemet. Her kan fjernvarme spille en viktig rolle.

I mange boligsameier og borettslag i byer oppleves effektknapphet, spesielt for elbileiere, pga av manglende energifleksible energiløsninger som TEK 17 er ment å ivareta. Rammene for TEK 17 er vedtatt i Stortinget og var bebudet implementert fra 1.1.2019. Vi vil be departementet følge opp prosessen med endringer i TEK 17 så snart det lar seg gjøre.

Energimerkeordningen er et tiltak for energieffektivisering som departementet ønsker å gjøre mer brukertilpasset. Vi er glad for at det nye forslaget til endringer i større grad vil sikre likebehandling av individuelle og sentrale energiløsninger, som en av flere tilpasninger til EPBD II.

Avslutning

Kommentarer eller oppklaringer tilknyttet vårt høringsbrev kan rettes til undertegnede.

Vennlig hilsen
Fortum i Norge

Cato Kjølstad/s/
Head of public affairs

Jon Iver Bakken/s/
Sustainability Manager

Godkjent og ekspedert elektronisk